

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Alphonsi Madriliensis De Vera Deo Apte Inserviendi methodo Libellvs Avreus

Alfonso <de Madrid>

Coloniae, 1608

De oratione. Cap. 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48891](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48891)

CAPVT IV.

De oratione.

Voluit summus Deus noster
 supernaturali suo auxilio
 nos egere, quandoquidē bo-
 na ad quæ nos creauit, supernatura-
 lia sunt. Voluit etiam vt illud ab eo
 postularem, non quin magis cupi- *Cur Deus*
 at illud nobis dare, quàm nos ab *orationi*
 ipso accipere, sed vt maiori cū glo- *nos velit*
 ria possideamus illud, quod maiori *incubere.*
 optinemus conatu & labore illud
 expetendi. Alia quoq; id fit ratione,
 nempe vt nos ipsos non modo ratio-
 ne orationis efficiamus quodāmo-
 do merentes id quod petimus, petē-
 do illud vti debemus, verum etiam
 vtāquam importuni petitores, fre-
 quentiū nos ipsos præsentemus an-
 te dominū à quo petimus, & ita ante
 ipsum præsetati perueniamus in co-
 gnitionem ipsius maiestatis. Quantò
 enim rem habemus præsentio-
 rem, tantò magis in nobis imprimitur e-
 ius notitia: & quantò magis notam
 habuerimus eius magnitudinem, su-
 per-

pernasque ipsius eminentias, tantò
 ampliùs exultemus in ipso: quantò
 autem magis in ipso exultauerimus,
 eumq; cognouerimus, tantò magis
 eum amemus: porrò quantò magis
 eum amauerimus & cognouerimus,
 tantò magis in animabus nostris re-
 splendeat lux veritatis: deniq; quan-
 tò magis hæc lux cum sui amore in
 nobis illuxerit, tantò ampliùs qui-
 quid Deus nò est, aut in Deum tendes,
 nihilum in oculis nostris reputetur,
 tãtoq; ampliùs malum oderimus, om-
 nemque virtutem amplectamur, &
 ad Deum ipsum accedamus. Ex qui-
 bus clarè cõstat orationem varijs rati-
 onibus certum iter esse ad obtinendum
 quicquid nobis est necessarium, &
 vt nos ducat ad celsitudinem amoris,
 ad quod nati sumus. Itaque ipsam o-
 rationem, aut quam habemus orandi
 necessitatẽ, existimare debemus pi-
 gnus, quod Deus habere voluit, quo
 nos apud se retineret. Certò enim
 nouerat quantum boni ex sua præ-
 sentia nobis accederet, & quàm cer-
 ta futura esset apud nos sui obliuio,

*Orationis
 excellen-
 siã.*

si ipso non indigeremus. Nunc autē
 aduertendum est quòd orationis ex-
 cellentia, vt sit plurimùm meritoria
 ac imperatoria: nō tantum in eo cō-
 sistit, vt quod petimus sit quippiā e-
 ximiū, quātū vt sublime habeat mo-
 tiuū aut scopum eius qui orat: quod
 si sit æquale motiuum ei⁹ qui regnū
 cœleste petit, & eius qui panē ad e-
 dendum, seu corporis salutē postu-
 lat, dicetur æqualis meriti oratio:
 quanquam ex parte rei petiti sit vna
 oratio sublimior altera, idque quod
 vna oratione obtinetur, sublimi⁹ sit
 eo quod in altera. Motiuum autem
 quod nos ad orādum mouere debet,
 est, credere quòd Deus ac dominus
 noster vult, vt illud habeamus quod
 petimus: vult etiam vt illud petā-
 mus, quòd mediante nostra oratione
 illud quodāmodo promereamur, &
 illud obtinēdo magis dispositi simus
 ad eius obsequium. Beatus siquidem
 est panis quē edit is, qui ad hoc edit
 vt viuat, quòd viuens semper occupa-
 tur crescendo in amore gloriæ Dei
 sui. Sic enim & petitio panis, & quic
 quid

*In quo cō-
 sistat ora-
 tionis vis
 vt sit me-
 ritoria*

*Qua intē-
 tione mo-
 ueri debe-
 amus ad
 orandum*

quid reliquum est, tali motiuo coniunctum est sublimis meritis. Talis præterea animi esse debemus, vt si Deo gratum non esse putarem nos illud obtinere, quod plurimum desideramus, protinus, quantum in nobis est, illud nec desiderarem nec peteremus. Itaque famelicus quidē, vt plurimum fame qua premitur, mouetur ad petendum panem, at nō ita qui rectē Deum orat, cibum, gratiam, virtutes & gloriam petere debet, hoc est, non potissimum quod horū indigentia prematur, sed quod Deus ac Dominus noster summē cupiat vt hæc habeamus, nostram duntaxat petitionem expectans, vt ea nobis tribuat, ad eō vt amplius mouere me debeat ad desiderandum ac petendum meum bonum Dei voluntas, cupientis vt ego illud habeā, quæ gaudium & gloria, quæ ex eo bono mihi spero prouentura. Modus itaq; orandi esse debet, vt habitum iam assecuta anima nostra optandi quicquid Deus cupit supra aliud quodcunque, & innumeris actibus ea sic actu

*Methodus
orandi
Deum.*

actu petendi exercita, non potissimum ob bonum nostrum, sed quòd eius tam eximia voluntas dignissima sit, quæ appetatur supra omne appetibile, quicquid ab eo petierimus immixtum ac intextum sit huiusmodi habitui, singula quoque verba præcationum nostrarum adiuncta sint actibus volendi aut desiderandi quicquid expetimus, ob id quòd Deus cupiat ut illud habeamus quòd gratiores illi serui hoc pacto efficiamur, maioremque amorem habeamus. Beatus qui sic orauerit: nã intra paucos dies in virum euadet validum, fortè ac potentem in domino. Ad vniuersa autem nunc prædicta maximè necessarium est ut probè nota sint, meliusque in opus deducta secundum & sextum documenta quæ præmisimus. Modo autem precandi iam præcognito, visum est operæpretium ad iungere paradigma, quo, veluti digito, ostendatur quicquid diximus. Vidi enim nonnullos viros spirituales, qui suo quidè iudicio, dicto motu precabantur, non tamen ita e-

E

rar,

*Exemplo
declarat
que ora-
tio perfe-
cta inten-
tione fun-
datur,
que non.*

rat, agnoscebant autem suum erro-
rem, hoc aut simili paradigmate,
verbi causa. Optat quis virtutem aut
gratiam ad bonum aliquem finem,
aduertit dominum dixisse vt petamus
ab eo quod nobis necessarium
est. Petit instanter, agnoscens etiam
suam abiectiōem, perseuerat in
hoc petendi modo, sentit quoque in
sua postulatione gustus dulcedinis,
diuiniq̄ amoris. Opinantur, vt di-
xi, nonnulli deuoti hanc orationem
à perfecto motiuo vel scopo profi-
cisci, nec tamen ita est, quanquam
bona ac deuota sit oratio. Quòd si
requiras quid illi ad perfectionem
desit, respondeo, deesse illi vt ex
amore petatur, etiam si petitur cum
amore. Dico ergo non sufficere, vt
perfectum sit motiuum eius qui o-
rat, vt amet, ceteraque habeat vni-
uersa, sed necessum est quoque vt ad
rem postulandam ex Dei amore mo-
ueatur, & non amore rei concupitæ,
quanquam tamen & amor illius
rei seruari possit, magna cum perfe-
ctione & merito: modò actu refera-

tur

ur, vt propterea ametur, quia Deus
 vult vt illam amemus, quòd iam ali-
 ud est, & propemodum egreditur
 orandi limites. Hoc itaque multi
 considerantes in cognitionem vene-
 runt, quòd occultatus fuerat suiip-
 sorum amor, sub vmbra amoris Dei,
 verumque fuisse quod licet Deum a-
 marent, non tamen isto amore mo-
 uebantur, actu dum orarent, sed sui-
 ipsorum amore, licet non malo, quo
 agebantur ad postulandum id quòd
 postulabant, ob id quòd bo-
 num esset. Istud faciliùs capietur
 ex eo, quod passim contingit inter e-
 os qui inuicem se amant, quòd vnus
 ab altero quidpiam postulat, idque
 cum amore quo illum amat, non

*Deus orã-
 dus est nō
 tantum cū
 amore,
 sed etiam
 ex amore.*

*Quis ex
amore pe-
tat.*

tum in nobis suscipiat obsequium. Magna sanè est & necessaria, attentio, quò horum amorum discrimen agnoscat. Est enim res cum primis necessaria vt hoc sciatur, multiq̄ opinati sunt se in his rectè incedere, propiùs autem & maiori claritate rem perspicientes, inuenerunt tantù veri amoris Dei fuisse imaginationem, & se ab eo longè abesse. Ille itaque credat se in eo rectè procedere, qui tanquam duci viæ continuè innixus fuerit actuali cuidam desiderio, obtinendi per orationem has aut illas virtutes, quò Deus gaudeat videre illum his ornatum, & ipse in illius amore summè crescat. Qui ergo tam clarè perspexerit se hac ratione moueri, quàm clarè se perspicere potest in dato pri^o exēplo in secūdo documēto, de eo qui pro amico desiderat & querit cibum aut medicinā, quam pro se ipso eget, oblitus sui ipsius aut suæ propriæ necessitatis. Cui istud contigerit, & petierit ignosci sibi peccata, ac de illis doluerit, hūc magis mouebit dolor, quod videat

SECUNDAE PARTIS. 99

in anima sua esse quod dominū Deū
 offendat, & desiderium videndi illā
 mundam, quo iste Dominus gratum
 in ea inueniat obsequium quā dis-
 plicentia quæ inde oriri solet, quòd
 videamus nos incompósitos, & alie-
 natos à spiritali consolatione, quā
 vel habere solemus vel desideram⁹,
 aut ob quemuis timorem. Potest itē
 dari exemplū in rebus omnibus quas
 petimus, in quibus satis importuni
 esse solemus: veluti dum cupit quis
 laborem aut dolorem euadere, seu
 bonū aliquid obtinere, debet enim
 in corde nostro sentiri desiderium
 euadendi illam angustiam: non po-
 tissimum ob pœnam quæ in illa sen-
 titur, sed ne sit nobis impedimētum
 seruiendi Deo, habendo promptam
 & non fictam voluntatem, quod si
 vllomodo ille quouis tempore cu-
 peret, nostra angustia sibi obsequiū
 præstari, quod fiat voluntas ipsius, &
 quod hæc volūtatis eius adimpletio
 ex nostra angustia, sit nobis exulta-
 tio, gaudentibus quòd gratum à no-
 bis suscipiat ille obsequium. Parī

*venialis
 id decla-
 ratur.*

quoque modo de bono quod cupis, aut impetrare postulas, nepe ut illud fiat, non ob tui consolationem, sed ut in anima tua percipias stimulum quendam incitantem, ut hoc desideres, eod quod bonum illud habes, magis animatus sis, quod anima summo & eximio amore Deo sit magis unita.

Magni ac frequentes actus ad hoc sunt necessarii eorum qui secundo ac sexto documentis descripti sunt. Et initio quidem videbitur, quod non modo deuotione non crescimus, sed & eius quam prius habebamus iacturam facimus, in quo magnam sentiet tristitiam anima fragilis ac recens, in hac tam sublimi operatione, viriliter tamen hoc exercitium prosequi debet, cum sit eximium. Nec admiretur se sentire deuotionis imminutionem; nam & in his principijs, quibus percipit huiusmodi tepiditatem, longe amplius merebitur quam prioribus, dum sibi maiorem gustare videretur suauitatem. Siquidem haec suauitas oriri solet ex sui amore, quanquam

*Propter
deuotionis
imminutionem ab
hoc exercitio non
cessandum.*

non

non malo : qui tamen relinquendus est, vt toti simus dediti Dei amor, qui sublimior est . Quum enim illa oriretur ex nostri amore, qui magnus erat, magna erat & suauitas: relicto autē illo amore & asūpto solius Dei amore, qui initio modicus est, sentitur modica suauitas aut deuotio: crescēte autē hoc amore, crescet & suauitas seu deuotio. Quadrare ad hoc videtur paradigma, seu id quod nonnunquam experimur, nēpe, quod dum ligna duo simul ardent, quorū alterum ficius est ac incēsum, alterum verò non ita, magna tamen vni⁹ inflammatio efficit vt alterum viride, nec ita accensum, plurimū ardere videatur, si autem illa seiungas, videbitur illud quod non ita accensum est, flamma & ardore carere : quòd si quis velit penitus non extinguī, opus erit vt flatu seu ventilatione iuuetur, aut priori iam incēso adiungatur, cuius coniunctione prius ardebat . Pari quoque modo cum amor, quem erga Deum habemus, non sit ad-

modum ardens, adiunctus tamen a-
 mori quo ad nos ipsos flagramus, ar-
 dere videtur, quodque ex ipso m-
 na operemur: separato verò nostri
 amore, apparet debilitas amoris quæ
 ad Deum habemus. Vix enim quic-
 quam lucere perpenditur, sed potius
 frigidi facti videmur. Itaque fortifi-
 cari hunc oportet multis validis a-
 ctibus, ei que succurrendum est, ea-
 rum rerum consideratione, quæ no-
 bis iuxta nostri amorem dulces esse
 solent, nempe consideratione magni
 illius boni gloriæ, & consolationis,
 quæ nobis prouentura, speramus.
 Rursum quod sic ingentia mala eua-
 demus, quæ naturaliter horremus, &
 edimus. Et huiusmodi nostri amoris
 flatibus credendum est, modicam il-
 lam flammam & accensionem amo-
 ris ad Deum vires & incrementum
 paulatim accepturam, iuxta maiore
 conatum quo ad illum accedimus,
 adiuti nostri ipsorum amore, ut di-
 ctum est. Expediit tamen ut plurimū
 annitamus, quò in omnibus prædi-
 ctis magnos & validos actus habea-
 mus,

*Amor
 Dei mul-
 tis validis
 actibus
 fortificā-
 dos.*

mus, ut in nobis solius Dei amorem
tam vehementem producant, quam
esse solet is quem prius habebamus,
veluti compositum ex nostri amore
qui magnus erat, vehemens ac dulcis,
una cum amore ad Deum qui erat
valde exiguus. Hoc autem nobis pro-
curandum est, donec tantam sentia-
mus suavitatem, dum à nostris libe-
rari procuramus angustijs, eo tantum
fine quò melius Deo seruiamus, ut
dictum est, quàm sentire solemus dum
idem peteremus nunc inducti, ut vi-
delicet liberaremur à molestia quæ
nos fatigabat. Qui ergo ita egerit,
merito opinari poterit se verum ac
sincerum habere Dei amorem, quæ
semper postulare debemus. Gran-
dis est hæc alteratio ac mutatio dex-
teræ excelsi, beatus qui illam in ter-
ra gustauerit, iam enim habitare in-
cipiet inter pascua, quæ contingunt
in æterna gloria. Operæpretium est
autem ad id quod prædictum est, ut
dum oramus, admodum in hoc attē-
damus, donec tali orandi modo om-
nino assueti & habituati simus, quò

*Quid no-
bis in ora-
tione ma-
ximè at-
tentionem
dandū
est.*

in singulis nostris postulationibus
disquiramus, vtrum ad petendum &
desiderandū id quod petimus, moue-
at nos Dei amor, an verò eius rei quā
expetimus dilectio, siue affectio que
nos occupat. Neque vllō modo pro-
grediamur ex vna postulatione, do-
nec volūtātē inclinauerim⁹ vt illud
acceptet ea ratione, quia De⁹ vult vt
illud petamus, & in hoc ipsi serui-
tur. Quòd si in hoc sumus negligen-
tes, nulla spes relinquitur nostri in-
crementi in bono habitu orandi. E-
xempli gratia, hoc modo petimus.
*Pater noster qui es in cœlis, sanctifice-
tur nomen tuum.* Petitur hac prima
petitione, vt Dei nomen in nobis ha-
beatur in estimatione & amore, abs-
que vlla terrenæ rei mixtura, quæ
cum eo ametur. Adeò sublimis est
hæc petitio, vt qui illam sibi obtine-
at, in terra beatus sit. Si quis ergo id
intelligit, & se amat, tantum bonum
indubiè sibi volet, magnaq; affectio-
ne expetet, & bona erit postulatio.
Nos tamen hac re contenti esse non
debemus, sed vltèrius procedentes

inclinemus & inducamus voluntatē
 in aliud perfectius motiuū, nempe
 ut illud desideret, eò quòd dignissi-
 mus est Deus, qui solus in cordibus
 nostris æstimetur & ametur, absque
 vlla cōmixtione amoris nostri, aut
 vllius alterius rei terrenæ, & quia
 nos ad id creauit illa maiestas. Neq;
 vllō modo transeamus ad aliam pe-
 titionem, nisi obtento hoc motiuo.
 Meminerimus etiā quod dixerit Dei
 filius in sacro euangelio: *Oportet sē-*
per orare.

Luc. 18.

CAPVT V.

*De quibusdam virtutibus in communi,
 quæ ostenduntur aliunde non habe-
 ri quam à preciosissimis fodinis, seu
 venis passionis Christi.*

Prima de virtutum excellen-
 tijs & diuersitatib⁹ scripta sūt
 in varijs libris, sed beat⁹ est, qui
 illas legerit in libro vitæ, qui est Ies⁹
 Christ⁹, fons sapiētiae in cœlo & in
 terra. *Discite à me*, inquit illa maie-
 stas, tãquā ex optimo libro, sint q̄s il-
 la pauca, tū ne ea obliuioni tradatis,
 tum quod eiusmodi sint, vt vbi ea di-

Matth. 18.
 Virtutes à
 Christo, nō
 aliunde
 discende.